

प्रभु तरुण

वर्ष ५४

अंक ७

मुंबई

१६ मार्च, २०२१

पाने ६

किंमत रु. १

(स्थापना : तारीख २५ ऑगस्ट १९२३)

तत्वाचा बंदा जीव । मूर्तीला कोण विचारी?

www.prabhutarun.org

संपादिका: सुहासिनी कीर्तिकर

कार्यकारी संपादक मंडळ : मिनाक्षी जयकर, मयुरा नायक, संजना कोठारे, वैजयंती कीर्तिकर

संपादकीय

ऋणानुबंध

—सुहासिनी कीर्तिकर

एका संपादकाने आपल्या संपादकीयात सहसंपादकावर लिहावे; हे क्वचितच घडते. पण विचार केला तर मला असे म्हणावेसे वाटते की येथे मी संपादकाच्या भूमिकेतून नव्हे; तर आस्वादकाच्या भूमिकेतून लिहित आहे. संजना कोठारे हिच्या लेखनाकडे सहसंपादिकेचे कर्तृत्व म्हणून नव्हे तर; कवयित्रीचे (पहिलटकरणीचे) लेखन म्हणून पहात आहे... चौदा फेब्रुवारी. सर्वांना 'प्रिय' असणारा दिवस. यावर्षी या दिवसाला अनोखे देणेघेणे घडले. आनंदाची लयलूट झाली. 'मन... 'मीत'चे!' या छोटेखानी पुस्तकाचा 'मोठे'खानी प्रकाशनसोहळा साजरा झाला. अर्थातच मान्यवरांच्या उपस्थितीत, पण 'झूम'वर. या 'झूम'वर एक झोका आला आणि पं. सुजन राणे यांनी दीपप्रज्वलन केले. त्यांच्या हस्ते प्रकाशन झाले. कल्पना राणे यांनी घेतलेल्या मुलाखतीत, संचलनात घरगुती सहजता होती. त्यामुळे इतर सर्वांच्याच मनोगतात मोकळेपणा होता, पुस्तकाबद्दल कौतुक होते. संजनाबद्दल आत्मीयता होती. 'सर्व' म्हणजे कोण कोण? श्री. बन्सी धुरंधर होते. मी होतेच. 'प्रभुप्रभात'च्या संपादिका वृंदा जयकर होत्या. निर्माते, दिग्दर्शक, अभिनेते महेश कोठारे होते. अभिनेते पुष्कर क्षोत्री होते. मोनिका राणे अय्यर होती. लेखिका, निवेदिका नीला रवींद्र होत्या... असे अनेक अनेक. त्या सर्वांचीच नावे इथे घेणे शक्य नाही. पण त्यांचे म्हणणे मात्र मांडलेच पाहिजे ना? मोनिका राणे अय्यर म्हणाल्या की, 'माझे मराठी कच्चे आहे. दुबईमध्ये शिक्षणात इतर भाषा होत्या. पण तरीही चारोळ्या आवडल्या.' 'काही व्यक्ती घाबरतात भावना व्यक्त करायला...' ही चारोळी तिला आवडली. यातील मुखपृष्ठ, आतील सजावट सर्व मोनिकाची. हा वारसा तिला आजोबा, वडिलांकडून लाभला. मुखपृष्ठावरील

संजनाचा तिने पेन्सिलने काढलेला चेहरा तर अप्रतिम. कल्पना राणेने हा 'दोन राणेचा संवाद' साधला होता. तेव्हा कल्पनेने छान कल्पना मांडली. 'हे 'कॉफी टेबलबुक' आहे. वाचकांनी या पुस्तकावर चर्चा करावी.' सुजन राणे यांनी प्रकाशनसमारंभात संजनाला आशीर्वाद देताना नाट्यसंगीतही म्हटले. नीला रवींद्रांनी मंगेश पाडगावकरांच्या चारोळीची आठवण काढली. 'मोर सुंदर नाचतो म्हणून आपण का नाचायचं नसतं?'- त्याप्रमाणे संजनाचे चारोळ्यातून आनंद घेतला आहे. लहानपणी चंद्र 'चांदोबा' असतो, तरुणपणी 'चंद्राचं चांदणं आलं दारी' म्हणत 'तुझा माझा एकांत' फुलतो, तर म्हातारपणी हाच चंद्र 'साक्षीला' राहून शीतल बनतो. त्यामुळे या चारोळ्या संजनाच्या पिढीच्या आहेत. पुस्तकाची सजावट आणि मांडणी सुंदर आहे. वाचण्याची उत्सुकता यातून तयार होते. तिचे मनोगतही फार भावले...' अशी सर्वांना भावणारी प्रतिक्रिया नीला रवींद्रांनी दिली. श्री. बन्सी धुरंधरांनी या चारोळ्यांनी वाचकांशी साधलेला संवाद अधोरेखित केला. ते म्हणाले की, 'या चारोळ्या मनोरंजन करतातच पण वाचणाऱ्याला स्वतःशी नाते शोधायला लावतात. मुख्य म्हणजे हा 'तू'शी संवाद आहे. त्यातील गर्भित अर्थ आपल्याला पटेल तो वाचक घेऊ शकतो. मग कविता पिढीप्रमाणे, अर्थाप्रमाणे लवचिक बनते. 'सर्वात जास्त प्रेम तुझ्यावर केले' ही चारोळी त्यांना परिपक्व वाटली. संजनाचे परिपक्व आणि विविधांगी रूपही त्यांनी आठवणीतून जागवले. (कै.) सुहास कोठारेची सून प्रत्यक्षात लग्नाच्या बेडीत अडकल्यानंतर 'प्रभुतरुणा'च्या 'लग्नाची बेडी' (लेखक - आचार्य अत्रे) मध्ये रश्मीची भूमिका करताना मंचावर सिगरेट ओढताना दिसली होती. आपल्या

कृतज्ञता व्यक्त करणाऱ्या मनोगतात संजनाचे या आठवणीला तपशील सांगून उजाळा दिला. अशी अभिनय, नृत्य, वारली पेंटिंग, लेखन, स्वयंपाक आदींमध्ये रमणारी संजना अनेकांनी उत्स्फूर्तपणे आठवणीतून जागवली. पुष्कर क्षोत्रीनेही तिच्या या कलागुणांचा कौतुकाने उल्लेख केला. 'दोन राणेचा संवाद' जसा या कार्यक्रमात होता तसाच 'कॉफी बुईथ कल्पना' हा आगळा संवाद होता दीपक कोठारे आणि मयुरा नायकशी. दीपक संजनाचा आयुष्याचा जोडीदार. गेल्या सव्वीस वर्षांच्या या सहवासात त्याला जो संजनाचा कठीण प्रसंगात आधार मिळाला, (२०१२/१३ सालचे त्याचे हॉस्पिटलच्या वाऱ्या करायला लागणारे दुखणे इ.) त्यात 'तिचे एरवी अस्वस्थ करणारे रूप वाघिणीसारखे पुढे झेपावते' हे ऐकून संजनाचा अभिमानच वाटला. 'माझ्यासाठी ती गाडी शिकली' असे त्याने अभिमानाने सांगताच मनी आले की, म्हणूनच त्यांच्या सोबतीच्या गाडीची चाके सुरळीत धावताहेत. मयूरानेही संजनाचा अस्वस्थ असण्याचा स्वभाव मैत्रीण म्हणून सांगितला. 'तिला एक 'ब्रेक' लागतो. निगेटिव्हिटी आली की थांबते. म्हणून प्रोत्साहन देण्याचे काम मैत्रीणीचे!' मयूराच्या या प्रोत्साहनातूनच तर 'मन 'मीत'चे'व्यक्त झाले! दीपक आणि मयुरा यांनी 'मैत्री'ची गाणी म्हटली. मला आपले ऐकताना वाटून गेले की या 'कॉफी टेबल'शी संजनाचे एखादी जुनी-नवी चारोळी ऐकवली असती तर गोडी वाढली असती. तिचा मुलगा ईशानही व्यक्त झाला. तो म्हणाला, "आमच्या पिढीला जे. के. एनिड ब्लायाटन आवडतात. पण आता 'फिल्मी आई'च्या या चारोळ्याही आमच्या पिढीच्याच. मी त्या वाचणार." व्वा! ईशान मनापासून व्यक्त झाला. (पण निश्का नाही दिसली वा व्यक्त झाली यावेळी. मात्र तिच्याशी संबंधित एक मायलेकीची चारोळी आहे हं या पुस्तकात. 'पहिल्यांदा आपल्या मुलीला साडी नेसवताना मन भरून आले तिला सजवताना, आज आपली, उद्या

परकी, ही जाणीव झाली स्वतःला सावरताना'.) मैत्रीचा हा सिलसिला कार्यक्रमातून चालूच राहिला. अमोल दाभोळकर, गौरी भिडे, आशीष मलुष्टे, जयवंत कामत, सीमा नायर अशा अनेक मित्रांनी, मुद्रण सुधारणांच्या शैलेश बेदरकरने... अनेकांनी संजनाच्या चारोळीच्या पुस्तक उपक्रमाला मनापासून दाद दिली. (पण शैलेश बेदरकर 'मी जेवली' हे अशुद्ध रूप म्हणाले, तेपटले नाही. ते बोली भाषेचेच 'परभी' रूप आहे. अ. का. प्रियोळकरांचे 'डायलेक्टस् ऑफ मराठी' वाचावे त्यांनी.)

संजनाचा मित्रपरिवार मोठा तितकाच जीवलग नातलगांचाही. त्यातील अनेकांनी तिचे या सोहळ्यात कौतुक केले. जान्हवी कीर्तिकर, अनुश्री कोठारे, संहिता आणि अयांश अजिंक्य, पूजा कोठारे, भाऊ श्रीनल, आलोक प्रधान, राजेश नवलकर, चारुदत्त धैर्यवान, रिमा धुरंधर लाकडावाला, अभिजीत पोहनकर, केदार गायकवाड, अॅड. एस्. एच. शामानी... असे अनेकजण त्यात होते. वृंदा जयकर प्रत्यक्षात या कार्यक्रमात बोलल्याच; पण त्यांनी तिच्यावरची एक चारोळीही प्रतिक्रिया म्हणून मला पाठवली.

शेवटी 'मित'ने मनोगत मांडणे... 'यह तो बनताही ना?'

या सोहळ्याला अनेक साक्षीदार होते- भूतपूर्व न्यायाधीश बागेश्री परीख, सॉलि. राजन आणि केतकी जयकर, मयूराचे आईवडील संजनाचे वडील शरद कोठारे, विनोद आणि प्रतिमा प्रधान आदी. सुनिल आणि ज्ञानदा पवार तर या 'झूम'चे खरे सूत्रधार. त्यांच्यामुळेच सर्वांच्या मुलाखती अधिक साजिऱ्या दिसल्या. मनोगतात संजनाचे या सर्वांचे आभार मानले. 'लिहायचे स्वप्न दाखवले मयूराने.' दीपक या 'सुपर हिरो'ने साथ दिली. अमराठी मित्रांनीही साथ दिली. प्रत्यक्ष जगणे चारोळीतून उतरताना संजनाचे या आभाराच्या मनोगतात आणखी एक चारोळी उत्स्फूर्तपणे सादर केली-

(पान २ कॉलम १ वर)

संपादकीय

(पान १ कॉलम २ वरून)

‘हे जग सोडल्यावर एक रहस्य बनून रहायचे नव्हते

ही ‘मीत’ कशी होती हे सत्य सांगायचे होते!’

आपल्या मनोगतात आशीष मलुष्टे म्हणाले होते की, ‘लिहिणे, हे सारे ‘वरतून’ येते.’ याचाच प्रत्यय तिची ही चारोळी ऐकताना आला. वाचकहो, तुम्ही म्हणाल, ‘‘सुहासिनीबाई, तुमचे मनोगत वा संवाद, मुलाखतीविषयी काय?’’ आं! माझे काय?... हां, हां. माझी प्रतिक्रिया तर मी मुलाखतीतून सविस्तर दिली आहे. ‘यूट्यूब’वर हा कार्यक्रम पुन्हा पाहाल, तेव्हा ऐकालच. या लेखात कशाला हवा ‘पुरावा?’ मी तिच्याच शब्दात इतकेच म्हणून की, संजना, ‘गतजन्मापासूनचे आहे आपले नाते अन् हे बंध. तुझा नाही विश्वास ह्यावर, पण नक्कीच आहेत ऋणानुबंध.’ हेच ऋणानुबंध वाचकहो, तुमचे अन् माझेही आहेत. जपत राहू या अविरत, अखंड.

*

We are happy to announce the launch of PRABHU TARUN MUSIC CLUB from January 2021.

The club is successfully run by Sagar Rane Devrukhkar and Shivani Naik Devrukhkar and we conduct various activities with Music enthusiasts under this club.

The singers had their 1st Music Club session in January 2021 with an introductory warm up round wherein every member sang their choice of song.

The second session was an information packed session with the Director of Deodhar Sangeet Vidyalaya, Ms. Sangeeta Gogate, who took the singers on a journey starting right from the basics of music to the subtle nuances of classical and light music.

The following sessions will have the singers singing on theme based, raag based and musical instrument based songs and these are just few of the many activities lined up. The members will also be guided by our faculty on how to sing on Karaoke. The club also has fun entertainment activities related to music, internal competitions, group activities, etc. These are 'Online Only' activities. The Club is open to Pathare Prabhus across the world. Age no bar.

The Club is hosted on ZOOM MEET on a weekend once a month and the duration lasts for 1 - 1.5 hours. The annual charges for the club is Rs.1000/- and we shall host maximum 12 activities in a year.

Wisdom Talks

Title: Seeking Discomfort!

-Mr. Veerdhaval Deepak Talpade

After starting our journey toward achieving our desires, I hope you all are practicing the golden rules mentioned in my last article – Act of Consistency. Let's take it forward and see how we are progressing on our way ahead.

While we start a new activity on a repeat mode in our routine to make it our habit, at some point in time you will experience this negative phase when it challenges your abilities, your mind start signaling to take you towards what's comfortable. But hold on, this point is where 6 out of 10 people give up and discontinue the planned goal.

Just the positive talks and procrastinating gloomy days are not going to make any sense. Each one of us needs to follow certain actions in discipline ways. Unless we write down our dreams it can't be termed as a Goal. Once we write down the goal, next comes is breaking the path into small steps consistently day by day. Each small contribution of your efforts in this planned manner will eventually make you achieve your decided goal. Hence, Planning your days, Weeks and months in advance by writing them in your diary is very important. Like it is always said, "A fool with a plan is better off than a genius without one".

In this process, there would be many deciding situations when it comes to choosing one out of the options that you have. This is the exact point which would be the turning point of your life. If we stick to our path to achieve the desired results, we might have to pick up what Challenges our ability. If you choose what's easy it will continue to keep you in comfort and barred your elevation to the next level that once you had dreamt of. The one who lives with easy options will never excel his/her abilities to achieve more with the passing days. While doing so it's not just the monetary rewards that will motivate a person, but also some recognition and fame which will add pleasures on the achievements. That's why writing your goals and plans to follow up your actions day by day are very much required.

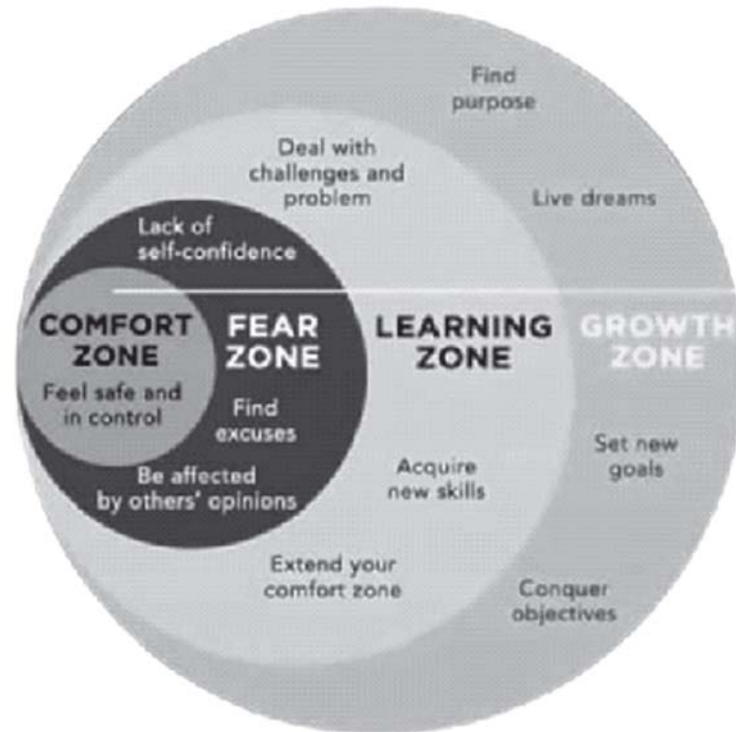
While continuing to fight back with discomfort, there will be times when you feel like giving up. I had been through many such situations, but fortunately I could sail through till today. It was those times in the year 2015 when I use to work for a bank and simultaneously I was leading a part of young group under Rotaract Organization (Youth wing of

Rotary International) as a President for the club. Being responsible for my professional needs as well as my Social leadership position was not at all an easy task. I used to travel from Dombivli to Andheri for my work daily starting my day at 7.00am and reaching back home after 10pm. Post which following up with my plans and responsibilities towards the Rotaract organization used to be my regular routine. Each Weekend was meant for the social projects on ground

planning and executing successful years to the book of my life.

If we see the above picture, when we are in our comfort zone, we feel safe and things are pretty much in control. But we are not supposed to be there especially in our young age of building our own empire. One you decide to step forward in the zone of overcoming your fears you will automatically start building self confidence by trying out some challenging things and acquiring new set of skills. This stage will also have mix of small failure and wins to push you towards the path of Learning and mastering the core skills in you.

Looking ahead you will soon realize that you have got the clarity about the vision for your life and you are now able to set Goals in align

executions that we had lined up. In the whole year I was able to execute 108 projects on the social front successfully and in professionally my revenue targets of my bank role were met for the financial year in just first 5 months. It wasn't easy for sure and filled with a lot of stress, mental and physical pressures. To add more spice, I had been through serious hospitalization for long 10 days at an ICU unit as well. But nothing could stop me to deliver what I planned. While I was in the initial stage, I could sense this is going to be a roller coaster ride, but what helped me keep going was my passion towards my profession and my responsibility for contributing my efforts for the social service I had committed. At the end, while sitting for the performance review and appraisal meeting with my boss, my heart was filled with a lot of emotions to see getting the best ratings which was a great reward for me. And on the other hand I was awarded as the Best President for the year by the Rotaract organization was just cherry on top for me. That's what I believe was my start towards

with that vision. It's not just living and earning for upgrading social status but also contributing your efforts for your self-up gradation and for lifting some people below your competencies up in their ladder with whatever best you can contribute for their growth as well. This way, your learning stage becomes more interesting and with each passing day you feel empowered to live a meaningful life.

While moving up in the direction it's also important to Pause and Review your journey in intervals. This gives you clarity with some corrective measures which you can take for making better changes in your planning ahead. Pausing doesn't mean you are stopping half way, it only means you are Self assessing to correct yourself as we are humans and we always have room for improvement. This has to be regularly followed if you wish to get addicted to the habit of achieving your goals regularly.

In this practice, developing decisiveness is the most crucial thing. It is rightly said that the

(Cont. on page 4 col 3)

THE SANSKRIT SCHOLAR

-Anarkali Sandip Velkar

Dr. Neela Anjanikumar Velkar, is a well-known name in our community. A doctorate in Sanskrit (Topic- Upasana in the Upanishads), worked as a Professor at Kirti College for 35 years and retired as the Head of the Sanskrit Department in 1999.

Neela Ramakant Pradhan, as a child had a brilliant academic career and I have heard everyone say that "Neelani shalet kadhich pahila number chukavla nahi".

Sanskrit had always been her favourite language and particularly, Sanskrit Literature. In school she had completed reading Kalidasa's Meghdoot, Malavi Kagnimitra, Shakuntal and all his plays. She had also read Kadambari by Banabhatt.

But in early 20th century girls were married off at a very young age to a boy either known to their family or a distant relative and her story was no different. At a very raw age of 19, when girls are still fun loving and their father's darling daughters, my mother-in-law tied the knot with Late Shri Anjanikumar Chandrakant Velkar. And then began the "Roller Coaster Journey" called LIFE.

On the 7th day after their marriage, her father-in-law, Late Rao Saheb Chandrakant Balmukund Velkar, suffered a paralytic stroke which left him bedridden.

At such a young age when you are not ready for life, you are Face to Face with a situation in which you are totally in charge of a house with an unwell Father-in-law and a mother-in-law devoting all her time to caring for her husband. Any other bride would have just collapsed but a strong woman that she was from the beginning, she accepted the challenge.

Never having stepped into the kitchen before marriage, with no phones even at home, leave alone cellphones or no recipes available online, she had no option but to step out of her house and make a call to her mother and ask what and how to cook. Of course she did have her mother-in-law also for guidance. Attending to guests who came to visit the patient had become a routine for her. All this continued for 6 ½ long years.

Yet she continued her

education with strong support from her family and a great desire of her ailing father-in-law that she complete her graduation.

She went on to complete her Graduation and Post-Graduation in Sanskrit in those challenging times with flying colours and won many accolades. For her excellent performance at the BA examination, she was awarded the Bhau Daji Award and the Acharya Prize.

At the MA examination she won the prestigious Zala Vedanta Award for securing the highest marks in Sanskrit. She was the first Woman in Maharashtra to be conferred upon with this honour. The news was broadcast on All India Radio and many felicitations were organised to congratulate her. Prabhu Tarun and Mahila Samaj had also felicitated this achievement. She was honoured with the B K Dhurandhar Gold Medal for winning the Bhau Daji and Zala Vedanta Award.

She began her career as a Professor at Kirti College in 1965 and pursued her Ph.D in Sanskrit from 1966 to 1969 under the guidance of Dr. Ganesh H Godbole. An interesting episode during her Ph.D which I would like to share. She was travelling in a cab with a part of the thesis in a file and unfortunately, she left back the file in the taxi, in a hurry to get out of the taxi. Most of us would have just cried or given up on the thesis, but her determination and sharp memory enabled her to rewrite the missing part of the thesis.

A feather in her cap was that in 1992, The University of Melbourne, Australia had asked for her to send her thesis to be kept at the University.

She published a book on short Sanskrit plays. In the years that followed she taught Sanskrit to a lot of well-known personalities during that era. Many young students benefitted from her free guidance.

A very good orator, she was able to enthral her audience with her knowledge and thoughts. A number of institutions invited her to give lectures on Yoga, Kaivalya Dham and Ruia College to name a few.

She has always been the Guruji of the Velkar house, we

(Cont. on Page 5 col. 1)

शिक्षकाचा ज्ञानमार्गी अनुभव...

- गीता आंबवणे

मी, सौ. मृदुला नितीन मानकर. पूर्वाश्रमीची मृदुला माधव राव. राजा रामदेव पोदार शाळेत १९९० मध्ये, जरी मी शिक्षिका म्हणून कार्यरत झाले तरी माझ्यातली शिक्षिका मात्र अगदी लहान वयातच जन्माला आली होती. माझ्या मैत्रीणीची मी बालशिक्षिका झाले व खडू, फळा हातात घेतला. मी एकदा पदवी प्राप्त झाल्यावर, मात्र पुढील शिक्षण घेताना माझ्या स्वःकमाईसाठी शिकवण्या घेण्यास सुरुवात केली व खऱ्या अर्थाने माझ्या शिक्षकीवृत्तीला / शिकवण्याच्या आवडीला चालना मिळत गेली. एम्.एस्सीनंतर एका फार्मास्युटिकल कंपनीत नोकरी केली. पण मन त्यात रमले नाही. बी.एड्. केल्यावर, निकाल लागण्यापूर्वीच सांताक्रूझमधील नामवंत 'पोदार शाळेत' १९९० मध्ये माझी नियुक्ती झाली व माझा शिक्षिका ते मुख्याध्यापक असा प्रवास आजतागायत चालू आहे.

माझे अनुभव तुमच्यासमोर मांडत असता, माझ्या दोन्ही भूमिकांतील (शिक्षिका व मुख्याध्यापक) विविध अनुभव तुमच्याबरोबर शेअर करायला मला आवडेल.

मराठी माध्यमाची शाळा असूनही त्याकाळात, चांगल्या सधन घरातील आणि मध्यमवर्गीय घरातील म्हणजेच भाजीवाले, पोलीस, घरकाम करणाऱ्या पालकांची मुले, अशा सर्वच प्रकारच्या विद्यार्थ्यांशी माझा संबंध येत असे. शिकवायची आवड होतीच. त्यात माझ्या मुख्याध्यापकांनी माझ्यावर दाखवलेल्या विश्वासामुळे- स्कॉलरशीप परीक्षा, होमी भाभा परीक्षा, गणित प्राविण्य परीक्षा यांची जबाबदारी मी आवडीने घेतली. दहावीच्या कच्च्या मुलांना कसे शिकवावे यासाठी स्वतः आधी पार्ले टिळकचे माजी शिक्षक- श्री. गोडबोलेसर यांच्याकडून शिकले. हुशार विद्यार्थ्यांना शिकवण्यापेक्षा अभ्यासात तर कमजोर विद्यार्थ्यांना शिकवण्यात जास्त समाधान मिळत असे. आजुबाजूच्या इतर मराठी माध्यमाच्या शाळांतून दहावी तयारीच्या अभ्यासक्रमाला सुरुवात केली, ज्याचा फायदा आमच्या विद्यार्थ्यांनासुद्धा झाला.

विज्ञान व गणित विषयाची शिक्षिका होते तेव्हा, विद्यार्थ्यांमध्ये त्याची आवड निर्माण होण्यासाठी निसर्गकोपरे, गणिताची प्रयोगशाळा, निसर्ग मंडळे स्थापन केली. विद्यार्थ्यांना दहावीनंतर काय? हे मार्गदर्शन करण्यासाठी स्वतः विविध करिअर जत्रांना भेटी दिल्या.

परंतु, २०१३ मध्ये पर्यवेक्षिका झाल्यानंतर आणि २०१६ मध्ये

मुख्याध्यापकपदावर आल्यानंतर विद्यार्थ्यांसाठी, विशेषतः मराठी शाळांमध्ये येणाऱ्या आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल विद्यार्थ्यांसाठी काहीतरी करायची जी इच्छा होती, ती पूर्ण करण्याची खरी वाट सापडली.

विद्यार्थ्यांना दिल्या जाणाऱ्या (मिड डे मील) शासनाकडून येणाऱ्या पोषक आहाराचा दर्जा उंचावण्यासाठी प्रयत्न सुरू झाले. रोटरी क्लब, लायन्स क्लबचे प्रतिनिधी-अध्यक्ष यांची ओळख करून घेतली व त्यांना आमच्या विद्यार्थ्यांच्या गरजांची जाणीव करून दिली. यातून विद्यार्थ्यांसाठी गणवेश, गणिताचे साहित्य, वह्या, विद्यार्थिनीना सॅनिटरी नॅपकीन्स, अगदी शूजसुद्धा मिळायला सुरुवात झाली. आमच्या संस्थेचे पाठबळ होतेच. पण विद्यार्थ्यांसाठी स्कॉलरशीपची पुस्तके, फी, संगणक शिक्षण हे मिळविण्यासाठी आजही प्रयत्न करत आहे.

विद्यार्थ्यांना सामाजिक बांधिलकीची जाणीव म्हणून प्रत्येक वर्षी 'एक मूल - एक वही' अशा स्वरूपात उपक्रम राबवून आदिवासी मुलांपर्यंत, दुष्काळग्रस्त मुलांपर्यंत ही मदत पोहोचवली जाते.

माजी विद्यार्थी मदतीसाठी तयार होते. म्हणून त्यांना एकत्र करून त्यांचा 'मैत्री' गट तयार झाला व त्यांनाही शाळेच्या ऋणातून मुक्त होण्याची संधी मिळाली. प्रत्येक विद्यार्थ्यांच्या कलागुणांना वाव मिळावा म्हणून 'कला मेळावा' भरवला जाऊ लागला. प्रत्येक विद्यार्थी आपल्या आवडीचा प्रकल्प, चित्र, कविता यात सादर करतोय. सांताक्रूझच्या इतर शाळेतील विद्यार्थी आमच्या या मेळाव्याला आवर्जून भेट देतात.

मराठी माध्यमाच्या शाळांपुढील दहावी शालांत परीक्षेचे आव्हान पेलण्याचा ध्यास अजूनही कायम आहे. आमच्या मुलांना योग्य शैक्षणिक पर्यावरण घरातून मिळत नसल्याने त्यांना आंजारून-गोंजारून त्यांच्याकडून अभ्यास करून घेण्याचे स्वप्न मी पाहिले ते निव्वळ डॉ. विजयाताई वाड यांच्या प्रोत्साहनामुळेच.

शालांत परीक्षेचे मुख्य केंद्र असल्याने ते दक्षपणे सांभाळणे, परीक्षेच्या उत्तरपत्रिका तपासताना एक्झामिनर आणि मॉडरेटर म्हणून काम केल्यामुळे माझ्या शाळेतील मुलांना योग्य मार्गदर्शन करणे, पण हे करताना स्वतःला अपग्रेड करणे सोडले नाही. एम्.एस्सी., एम्. एड. झाल्यावरही 'डिप्लोमा इन स्कूल मॅनेजमेंट' ही पदविका मी घेतली. ते उत्तम मुख्याध्यापक म्हणून मी माझ्या (पान ६ कॉलम ४ वर)

मनातले काही...

एका शिक्षकाची गोष्ट

- आरती जयेश कोठारे

आपल्या शिक्षकांचे आपल्या आयुष्यात खूप महत्त्वाचे योगदान असते. आपल्या बालपणाच्या कित्येक आठवणी या शिक्षकां-बद्दलच्या आणि शाळेबद्दलच्याच असतात. आज मी अशाच एका वेगळ्या शिक्षकाची कथा तुमच्या समोर मांडणार आहे ज्यांनी आपल्या विद्यार्थ्यांच्या जीवनाचा कायापालट केला.

इ. आर. ब्रेथवेट हे एक ब्रिटिश - अमेरिकन धुरंधर व्यक्तिमत्व-कादंबरीकार, लेखक, शिक्षक व पेशाने इंजिनियर. त्यांची 'टू सर विथ लव्ह' ही कादंबरी अतिशय लोकप्रिय व गाजलेली आहे. या कादंबरीत त्यांनी स्वतःच्या जीवनातला एक टप्पा कल्पितरित्या रेखाटला आहे. ही कादंबरी त्यांचे आत्मचरित्र म्हणूनही ओळखली जाते. ते एका तेल शुद्धीकरण कारखान्यात इंजिनियर म्हणून काम करत. सुशिक्षित परंतु कृष्णवर्णीय असल्याकारणाने, जरी त्यांनी ब्रिटनच्या रॉयल एअर फोर्समध्ये युद्धाच्यावेळी कार्य केले असले तरीही युद्ध संपल्यानंतर मात्र त्यांना नोकरी मिळना. ते बेरोजगार झाले. खोटी कारणं तर सोडाच, 'तुम्ही खूप शिकलेले आहात; परंतु कृष्णवर्णीय आहात त्यामुळे तुमच्या शिक्षणाला पात्र असलेले पद आम्ही तुम्हाला देऊ शकत नाही आणि तुमच्यासारख्या विद्वानाला खालच्या स्तराची कामं देणं आम्हाला पटत नाही' अशी रोखठोक कारणं देऊनसुद्धा नाकारलं होतं. शेवटी त्यांना एका शिक्षकाची नोकरी स्वीकारावी लागली.

ही नोकरी त्यांना लंडनच्या एका शाळेत मिळाली. परंतु ही शाळा काही अभ्यासू मुलांची शाळा नव्हती. उलट बाकीच्या शाळांमध्ये गुण, शाळेचे शुल्क व एकंदर स्वभावामुळे प्रवेश मिळू न शकलेल्या मुलांची ही शाळा होती. शाळा एका अतिशय गरीब आणि गलिच्छ परिसरात होती. टवाळक्या, गुंडगिरी, राडे हे सर्व प्रकार या परिसरात कायमच होत असत. शाळेची मुलं ही या सर्व प्रकारांत तरबेज आणि ब्रेथवेटना नेमकं या शाळेच्या सर्वात वरच्या वर्गाच्या वर्गशिक्षकाची जबाबदारी देण्यात आली. शाळेतील सर्वात मोठी मुलं म्हटल्यावर दांगटपणा व उद्धटपणा बळावलेलाच. शिवाय आजुबाजूच्या परिसराचा प्रभाव त्यांच्यावर असल्यामुळे दादागिरी करण्यातही पटाईत. ही सगळी मुलं खूप गरीब होती. त्यांच्या घरच्या व आजुबाजूच्या परिसराचा प्रभाव

त्यांच्यावर स्पष्ट दिसत होता - रानटी भाषा, अस्वच्छपणा, गुंड प्रवृत्ती, विविध प्रकारची व्यसनं, इत्यादी. इतर शाळांच्या तुलनेत ही शाळा थोडी वेगळी होती. हेडमास्तरांच्या मते 'या सगळ्या मुलांना समजून घेऊन, त्यांच्या कलाने घेऊन त्यांना शिकवले पाहिजे. शिक्षा द्यायची नाही! कारण शिक्षा केल्याने ही मुलं अजून बिघडू शकतात. त्यांना तात्पुरतंच नाही तर कायमचं सुधारायचंय.' त्यामुळे मुलांना हवं तसं वागायची मुभा होती - शिब्या, अपशब्द या शाळेच्या आवारात काही नवीन नव्हते.

अगदी पहिल्या दिवसापासूनच या मुलांनी ब्रेथवेट यांना खूप त्रास दिला. यामध्ये फक्त मुलांचाच नाही तर वर्गातल्या मुलींचा देखील सहभाग असे. त्यांच्यासाठी ब्रेथवेट म्हणजे एक कृष्णवर्णीय, ज्याला त्यांच्या परिसरातल्या चालीरीती ठाऊक नाहीत. एक हटवादी आणि गर्विष्ठ माणूस. पण इथे आपल्याला ब्रेथवेट यांची स्थितीही लक्षात घ्यायला हवी. त्याकाळी वंशवाद (racism) आणि वसाहतवाद (colonialism), बऱ्याच प्रमाणावर प्रचलित होता. गोरू लोक व कृष्णवर्णीय लोक असा भेदभाव केला जाई. तरी अशावेळी ब्रिटनच्या वायुदलात कामगिरी करत असताना मात्र कुठल्याही प्रकारचा भेदभाव त्यांच्याशी केला जात नसे. त्यांना खूप आदराने बघितलं जात असे. वायुदलातली त्यांची ही कारकीर्द संपल्यावर (युद्ध संपल्यावर) मात्र ज्या माणसाला एकेकाळी सन्मान मिळत असे त्यालाच आता तिरस्काराने बघितलं जाऊ लागलं. ब्रेथवेट यांचा जन्म ब्रिटिश - गयानातला (British - Guiana तला). ते लहानपणापासूनच स्वतःला ब्रिटिश मानत. परंतु आता त्यांना एक 'कृष्णवर्णीय ब्रिटिश' म्हणून बघितलं जाऊ लागलं. या सगळ्या प्रकारामुळे ब्रेथवेट आधीच संतापले होते व गोऱ्या लोकांचा द्वेष करू लागले होते. तरीही ते नेहमीच संयम बाळगत. त्यांच्या रागावर ताबा ठेवत. मग जेव्हा त्यांनी शिक्षकी पेशा अजमावायचे ठरवले तेव्हाही त्यांनी अभ्यासू व शिस्तबद्ध मुलांची अपेक्षा केली होती. इथे मात्र सारंच चित्र उलटं होतं. फक्त पोटापाण्यासाठी म्हणून त्यांना ही नोकरी स्वीकारावी लागली होती. त्यांच्या लेखी ही मुलं असंस्कृत, बेशिस्त, निर्लज्ज व बंडखोर होती. या कारणाने सुरवातीच्या काळात ब्रेथवेट आणि त्यांच्या विद्यार्थ्यांमध्ये अनेक वाद-विवाद व्हायचे. विद्यार्थी कायमच त्यांना त्रास देण्यासाठी एकाहून एक मार्ग शोधत. व्यायामाच्या

तासाला तर मुष्टि-युद्धाच्या (boxingच्या) निमित्ताने त्यांच्याशी झटापट करण्याची संधीही त्यांनी सोडली नाही. बराच काळ हे असंच सुरू राहिले. त्यांच्यातला ताणतणाव काही मिटेना. काही केल्या मुलं सुधारत नव्हती. पण ब्रेथवेटही माघार घेणाऱ्यातले नव्हते. त्यांनी या मुलांना सुधारायचा चंगच बांधला. त्यांच्या लक्षात येऊ लागले की, ही काही ओरडून सुधारणारी लहान मुले नव्हत तर पौगंडावस्थेतील युवक आहेत. त्यांनी त्यांची शिकवण्याची पद्धत बदलली. सगळ्या मुलांना प्रौढांसारखं वागवायला लागले. ह्या मुलांमध्ये हळूहळू फरक पडायला लागला.

ते त्यांना शैक्षणिक अभ्यासक्रमाव्यतिरिक्त, जीवनाचा अभ्यासक्रमही शिकवू लागले. अभ्यासात रूची निर्माण होईल अशा रोचक पद्धतीने पाठ शिकवू लागले. त्यांना एक वेगळा अनुभव देण्यासाठी त्यांना सहलीला घेऊन गेले. या सगळ्यामुळे त्यांना त्यांच्या विद्यार्थ्यांची मनं कळायला लागली. ही सगळी परिस्थितीमुळे बिघडलेली मुलं होती. घरची आर्थिक परिस्थिती फार बिकट होती. पाणी नाही, जागा नाही, घरच्यांची आजारपणं या सगळ्यामुळे या मुलांवर अधिक जबाबदारी व ताण असे. आजूबाजूची वस्ती अशिक्षित असल्यामुळे त्यांच्यावर संस्कार झाले नव्हते. योग्य ते मार्गदर्शन व कौटुंबिक सहकार्य न मिळाल्याने ही सर्व मुलं भरकटली होती. पण ब्रेथवेट आणि त्यांच्या

अथक परिश्रमांनी या सर्व मंडळींना रुळावर आणलं. त्या मुलांची विचारसरणी बदलत गेली. हळूहळू त्यांच्यामधील दुरावा मिटत गेला व द्वेषाची जागा स्नेहाने घेतली. विद्यार्थी आपल्या खाजगी बाबीबद्दलही ब्रेथवेट यांच्याशी मुक्तपणे बोलू लागले व ब्रेथवेटही त्यांच्या समस्यांवर त्यांच्याशी विचारविनिमय करू लागले. विद्यार्थ्यांना त्यांचे सर आणि सरांना आपले विद्यार्थी आवडू लागले. सरांनी आपल्या विद्यार्थ्यांवर चांगले संस्कार केले, त्यांना संवेदनशील बनवले, त्यांना समाजात एक शिष्टसंमत व्यक्ती म्हणून वावरायला शिकवले. ताठ मानेने जगायला शिकवले. समोरच्याला मान द्यायला शिकवले. या सरांनी खऱ्या अर्थाने आपल्या विद्यार्थ्यांचे अवघे जीवनच बदलले.

मला खात्री आहे की आपल्या सर्वांना असे काही शिक्षक नक्कीच लाभले असतील, ज्यांनी आपल्या जीवनात आमूलाग्र बदल घडवले असतील. तुम्हाला तुमचे असे काही खास शिक्षक लक्षात आहेत का? तुम्ही त्यांच्या संपर्कात आहात का? एक दिवस खास वेळ काढून आपण त्यांची विचारपूस करायला त्यांना फोन करूया. जमत नसल्यास मनातल्या मनातच त्यांना अभिवादन करूया आणि 'पुढच्या पिढीलाही असे शिक्षक लाभू देत' अशी प्रार्थना करूया. गुरुब्रह्मा गुरुर्विष्णुर्गुरुर्देवो महेश्वरः। गुरुः साक्षात् परब्रह्म तस्मै श्रीगुरवे नमः।।

(Cont. from Page 2 col. 4)
Decisions we take can build our future and further actions on our decisions taken will shape our destiny. Look back in last one decade, some decisions that you took which you might have not realized its importance at that time but those actions on your decisions have took you all the way here where you are right now, that may be choosing the graduation expertise or flying abroad on a work project, you were just away may be a small decision for a rewarding life that you are experiencing in present. Never let the fear of failure or the fear of rejections come in the way of making that one life changing decision for you. You just need to trust your instincts and take decisions based on the facts but always listen to your heart.

प्रतिक्रिया

प्रभुतरुणमधला 'श्रीमंत हृदय' हा लेख आवडला. 'बाहेरून आत आणि आतून बाहेर' असं करत करत लिहिलेला हा लेख प्रेरणादायी तर आहेच; पण रंजकही आहेच. दत्ता हलसगीकरांची कविता लेखाचा परिपोच करणारी आहेच; पण लेखही कवितेसाठी पोषक वातावरण करणारा आहे. अभिनंदन.

-डॉ. सुमन नवलकर

If whatever I mentioned appeals you, it's time to Seek Discomfort.

Seeking discomfort is the only way to get out of the comfort zone as often as possible which will eventually mould you into a stronger and better personally with experienced version of yourself!

*

प्रतिक्रिया

सुहासिनी, तुझा 'श्रीमंत हृदय' हा लेख वाचला. आवडला. त्यात दत्ता हलसगीकरांची कविता आहे. ती वाचून जुन्या आठवणींना उजाळा मिळाला. मी तीन वर्षे गोव्यात राजश्री मासिकाची संपादक होते. 'झेल' नावाची माझी कविता त्यात होती. सगळी कविता आता आठवत नाही. पण तिचा शेवट 'झेलावे सगळे, पण झेलू नये कुणाची थुंकी' असा होता. सोलापूरहून मला हलसगीकरांचा फोन आला की, 'कविता सुंदर आहे आणि मला खूप आवडली'. सुहासिनी नावाच्या माझ्या मैत्रिणीने लेखातून ही आठवण जागी करून दिली. म्हणून फोनवर सुहासिनी, तुझे अभिनंदन.

-नलिनी तळपदे

My Foodie Corner

How

-Soumitra Velkar

In my last column I wrote about a few funny personal instances, related to our unique Parbhi recipes and food combinations. This got me thinking about whether such unique recipes, often perceived as weird are only restricted to our community. Turns out we aren't alone!

I came across a Pico de gallo or Mexican salsa combining prawns, mango and avocado, there's Goi Buo, a Vietnamese prawn and pomelo salad, a Thai recipe called Tam makhuea which is almost like a वांग्याचे भरित with fish sauce and shrimp paste to add flavor to the dish.

Closer home, the Vadwal or SKP community prepares a dish called पोलेडी, a savoury pancake made of besan, banana blossom and bombil, prawns or chicken. Sometimes fresh vaal paapdi beans are added to this mix which is roasted in a banana leaf over embers. Sounds delicious, doesn't it?

Coming back to PP food, Mumbra is a traditional sweet-savoury cake, often prepared as an afternoon snack. The ingredient combination in this recipe is quite unconventional – the base is rice rawa and the batter has onions, prawns, an assortment of condiments and ripe Rajeli (plaintain) bananas. If you study the recipe carefully, you will realise that the ripe banana in the recipe isn't just inserted in there for shock value, but actually plays a very important role in the recipe. The banana puree binds the batter together playing the same role that eggs play in a cake batter. The resulting dish is similar in appearance to a gujarati style handvo, with the prawn and banana bits giving it unique texture and flavour contrasts in every bite.

Here's my recipe for मुंबरे...

(Cont. from 3 col.2)
never needed any Guruji to come for any of the Pooja's.

As a mother-in-law she's been very supportive and from her I learnt how a career and home could be beautifully managed. Perfect time management enabled her to multi-task with ease, something which is done these days as part of Corporate training.

My son grew up listening to various mythological stories and stories from the great Epics, Mahabharata and Ramyana, so

I hope you try making this soon. My email ID is soumitra.velkar@gmail.com. I would love to hear from you – do share your pictures or write to me with feedback or if you would like to highlight subtle nuances in your Aai's / Aaji's mumbre recipe to enrich mine!

Ingredients

Idli Rawa (rice rawa) – 1 cup
Prawns (or deboned bombil) – 1 cup
Onions – 2 large nos chopped fine
Ripe Rajeli Bananas – 2 nos peeled and sliced / crushed by hand
Grated coconut – ½ cup
Roasted cumin powder – 1 and ½ tsp
Red chilli powder – 2 tsp
Turmeric powder – ½ tsp
Coriander – 2 tbsp chopped
Crushed garlic – 1 tbsp
Green chilli – 1 chopped
Baking powder- ½ tsp
Juice Of ½ a nimbu
Soda bicarbonate – ½ tsp
4 tbsp oil for the batter and 2 tsp for greasing
Salt to taste

Method

Crush the onions, salt, chillies, coriander, turmeric, red chilli, cumin powder and oil by hand till it comes together and becomes a bit pasty.

Mix in the rest of the ingredients (except prawns and lemon juice) and add a little water to get a cake batter like consistency.

Leave this to rest for about 2 hours or in the refrigerator overnight. Add in the prawns and lemon juice, adjust seasoning.

Grease a 6" cake tin (I used a silicone Bundt) and pour in the batter.

Pop this into a preheated oven at 180 ! and bake for about 45 minutes till a knife comes out clean at the center.

Let it cool, unmould, slice and serve.

much so that all his paintings depicted scenes from these epics.

She still remains a guiding force for all of us and if there's any problem we still run to her for her advice.

There is a Sanskrit saying '**Vidya vinayen shobhate**', which highlight humility and politeness as the indicators of intellectual qualities which is an apt description of Dr.Neela Anjanikumar Velkar.

*

कविता

पाठारे प्रभु

-हेमंत विनायकराव तळपदे

पालवावरचे प्रभु आम्ही
पिढ्यान्पिढ्या स्थिरावलेले
परी अडचणींच्या कालओघात
दूरवर विस्थापलेले.
पाठारे प्रभु आमुची संस्कृती
लढणे हाच आमुचा बाणा
ताठ मानेने जगण्या जीवन
स्वाभीमान हाच आमुचा कणा.
मासे, मटण खाऊनी तृप्त
प्रभू आत्मा हा होसी
सरकारी विविध पदे भूषवून
आम जना मार्ग दाखविसी.
माहेश्वरी, प्रभादेवी, जोगेश्वरी
माता या प्रभुमनां वसती
जेजुरीच्या खंडोबापायी
प्रभु माना या झुकती.
प्रत्येक सण, प्रत्येक कार्य
पाठारे प्रभु खरोखर खुलवितो
या प्रभुचे अवलोकन करूनी
अन्य जाती ते सुचारीती.
जन्मलो प्रभु, जगलो प्रभु
वागलो प्रभु हे चारित्र्य
विधाता तुला मी साकडे घालतो
आशिष राहो तुझा या पाठारेप्रभुंवर नित्य.

*

you're
Invited

Maheshwari Bungalow

Exceptional Multi-Level Family Home With 4 BED ROOMS

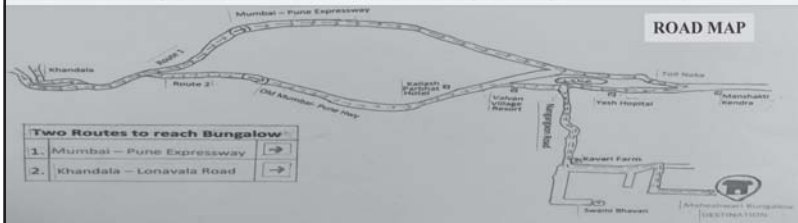
Facilities Available :

- 24 hours Caretaker
- Spacious Living Room with Ample Seating
- Comfortable Bedrooms with attach washrooms
- Television for Entertainment purpose
- Wifi Facility
- Kitchen is provided with all Cooking Appliances , Refrigerator & Water Purifier
- Open Varanda & Terrace for sitout to enjoy pleasant climate & fresh air
- Car Parking space available

PRICE ON REQUEST ONLY

Please Join Us for a stay at our House
Call / whatsapp - +91 9933777804 / 9869072111
Landline no - 022 22033550
Address : Plot No 4, Survey no 30 next to kaveri farm near kara society
Behind Swami Bhavan (Temple) Nangargaon Lonavala - 410401.
(Only for family - 8 persons & Max. 10 persons with extra charge.)
We have registered with Maharashtra Tourism Development Corporation (MTDC).

ROAD MAP

Two Routes to reach Bungalow

1. Mumbai - Pune Expressway
2. Khandala - Lonavala Road

प्रभु तरुण आश्रयदाते

१) सौ. विमल व श्री. माधव नायक,	२२) कै. कमलिनी रमाकांत प्रधान
२) सौ. नलिनी व श्री. रविंद्र रामराव मानकर,	२३) कै. नटवर्य शरद श्रीकृष्णनाथ गणपतराव दळवी
३) सौ. अनामिका बी. ए. एल.एल.बी.	२४) आद्य मराठी लघुलिपीकार कै. भुजंगराव रामचंद्र मानकर
४) कै. नटवर्य नारायण रामराव झावबा	२५) कै. वामन मोरेश्वर प्रभाकर
५) कै. सौ. मोतिराम विनायक जयकर	२६) कै. चंद्रकांत नारायण विजयकर, कै. कुंजविहारी वाय. जी. तळपदे, कै. प्रविण चंद्रकांत नारायण, विजयकर, कै. वैभव कुंजविहारी वाय. जी. तळपदे यांच्या स्मरणार्थ एक हितचिंतक
६) आद्य संपादक कै. विष्णु कृष्ण कोठारे	२७) कै. डॉ. विद्याधर चंद्रकांत नारायण विजयकर यांच्या स्मरणार्थ हितचिंतक
७) कै. रावसाहेब चंद्रकांत बालमुकुंद वेलकर	२८) कै. पूर्णचंद्र केशरीनाथ राव व कै. सौ. शीला पूर्णचंद्र राव यांच्या स्मरणार्थ
८) कै. सौ. सुशीला यशवंतराव कीर्तिकर	२९) डॉ. राम गोविंदराव नवलकर
कै. सौ. सुशीला व श्री. मोरेश्वर वि. प्रधान	३०) सौ. शुभांगी राम नवलकर
९) सौ. मीरा व श्री. रविंद्र नानूजी दळवी	३१) सौ. रीटा आणि श्री. मंदार माधवराव नायक
१०) कै. सौ. शालाका (अरुणप्रभा) शैलकुमार श्रीकृष्णनाथ दळवी	३२) कै. सौ. विजया व श्री. प्रकाश माधव नायक या त्यांच्या आईवडिलांच्या स्मृत्यर्थ उन्मेष प्रकाश नायक
११) कै. श्रीमती चंपुबाई आणि कै. आनंदराव सुंदरजी धराधर	३३) सौ. वृंदा आणि श्री. शाम विनायक जयकर
१२) कै. सौ. रोहिणी (रत्नप्रभा) श्रीकर राणे	३४) कै. श्रीमती जयश्री आणि कै. श्री. जयवंत विश्वनाथ कीर्तिकर स्मृत्यर्थ श्री. उमेशचंद्र जयवंत कीर्तिकर
१३) सौ. निलीमा व श्री. सृजन केशवराव राणे	३५) कै. श्रीमती प्रतिमा आणि कै. श्री. धाकलेश्वर बाळाजी जयकर स्मृत्यर्थ सौ. सुप्रिया उमेश कीर्तिकर
१४) कै. श्रीमती रोझाबाई आणि कै. बाळाराम केरोबा नायक	
१५) कै. शरद विनायक कीर्तिकर यांच्या स्मरणार्थ अनामिक	
१६) कै. सौ. दिलीप रघुनंदन कोठारे	
१७) कै. श्रीमती कमलजा आनंदराव अजिंक्य	
१८) कै. दिवाळीबाई व कै. डॉ. वामनराव आनंदराव विजयकर	
१९) कै. विष्णुराज बाळाराम नायक	
२०) अॅड. सदाशिव आनंदराव धुरंधर	
२१) कु. कस्तूर मोठाबाई जयकर	

प्रभुतरुणास देणगी

- * श्रीम. सुमालिनी श्रीपाद विजयकर यांच्या द्वितीय पुण्यतिथीनिमित्त सौ. रचना आणि श्री. शशांक श्रीपाद विजयकर व उद्धव शशांक विजयकर यांजकडून रु. ५००१/-
- * सौ. शोभा आणि श्री. रंजन खंडेराव विजयकरकडून सुवर्ण महोत्सवाप्रतिथर्थ रु. ५०००/-
- * कै. श्री. रसिक मल्हार व्यवहारकर यांच्या २७-२-२०२१ रोजी असलेल्या नव्वदाव्या जयंतीनिमित्त श्री. यतीन व्यवहारकर, स्मिता विजयकर आणि सौ. अंबिका कुलश्रेष्ठ या त्यांच्या मुलांकडून कृतज्ञता म्हणून रु. १००१/- मनःपूर्वक आभार

अभिनंदन

- * नानी पालखीवाला यांच्या एकशे एकव्या जयंतीनिमित्त WZCC मुंबईतर्फे सॉलि. राजन जयकर यांनी 'नानी पालखीवाला ए लिजंड' वर व्याख्यान दिले. त्यांनी शम्मी कपूरवरही माहितीपूर्ण असे प्रात्यक्षिकासह भाषण केले. पारसी वीकली टाइम्समध्ये पालखीवालांवर त्यांचा लेख प्रकाशित झाला.
- * 'दक्षता' मार्च अंकात प्रा. सुहासिनी कीर्तिकर यांचा आस्वादलेख प्रसिद्ध झाला. ऑनलाईन माठी शिकविण्याच्या उपक्रमाबद्दल मराठी भाषा दिनानिमित्त लोकसत्ताने वृत्त प्रसिद्ध केले.
- * बृहन्मुंबई महानगरपालिका शिक्षण विभागातर्फे चेंबूर येथील शाळेत मराठी राजभाषा गौरवदिनानिमित्त 'लेखक मुलांच्या भेटीला' हा २७-२-२१ रोजी कार्यक्रम झाला. त्यात डॉ. सुमन नवलकर या प्रमुख अतिथी होत्या.

पाठारे प्रभु महिला समाज

समाजाची वार्षिक सर्वसाधारण सभा व पंचवार्षिक निवडणूक रविवार दिनांक २१ मार्च, २०२१ रोजी पाठारे प्रभु सोसायटीच्या सांस्कृतिक केंद्राच्या सभागृहात (१२वा रस्ता, खार (प.)) येथे दुपारी ४ वाजता घेण्यात येणार आहे. सभा फक्त महिला सभासदांसाठी आहे.

उमेदवारी अर्ज सोमवार दि. १५ फेब्रुवारीपासून बुधवार दि. १० मार्च २०२१ पर्यंत (संध्याकाळी ७ वाजेपर्यंत) समाजाकडे स्वीकारले जातील तर सदर अर्ज सोमवार १५ मार्च २०२१, सायंकाळी ७ वाजेपर्यंत भगिनी मागे घेऊ शकतील. मतदानाची वेळ सायंकाळी ५.३० ते ७.०० वाजेपर्यंत. मतदानास येणाऱ्या सभासद भगिनींनी आपले फोटो ओळखपत्र सोबत आणावे, असे चिटणीस सौ. पल्लवी परेश कोठारे, सं. चिटणीस सौ. नूतन कीर्तिकर आणि सौ. रश्मा विजयकर यांनी कळविले आहे.

पाठारे प्रभु सोशल समाज

पाठारे प्रभु सोशल समाजाची वार्षिक सर्वसाधारण सभा खारच्या ज्ञाती सभागृहात दिनांक रोजी सायंकाळी ४ वाजता घेण्यात आली.

चुकीची दुरुस्ती

* गेल्या अंकातील अभिनंदनमध्ये आया ऐवजी सौ. साया नवलकर वाचावे तसेच देणगीमध्ये श्री. अजित इंद्रसेन नवलकरकडून रु. ७५०/-असे वाचावे आणि ईशान व निश्काकडून देणगी असे वाचावे.

प्रभुतरुणाची डायरी
आत्याबाई नाव बोला

१७-०२-२१	आर्यन (निवीन) प्रनोज नवलकर	नांदा सौख्यभरे
१६-०२-२१	श्री. चितामणी मकरंद कीर्तिकर	कु. नेहा मुकेश वाझकर
२०-१२-२०	श्री. रंजन खंडेराव विजयकर	कु. शोभा शामराव तळपदे
मरण		
०९-०२-२१	श्रीम. सुमती शामराव त्रिलोकेकर	वय १०६, केळेवाडी, गिरगाव
०९-०२-२१	श्रीम. कल्पना माधव हिरामण देसाई	वय ८५, जामनगर, गुजरात
१८-०२-२१	श्रीम. स्नेहल मधुकर धैर्यवान	वय ९३, पुणे
२८-०२-२१	श्री. अरविंद आत्माराम (शिवनाथ) कीर्तिकर	वय ८३, पुणे

प्रतिक्रिया

सौमित्र वेलकर यांचा लेख वाचून माझ्या जुन्या आठवणींना उजाळा मिळाला. माहेरी पाठारे प्रभु माझे शेजारी होते. तरीही बन्सीशी लग्न झाल्यावर परभोण होतांना अनेक नव्या गोष्टी परिचित करून घेऊन इथे रुळावे लागले. सौमित्रनी सांगितलेले सकाळी पोहे नाश्ता म्हणून खातांना करंदी घातलेले मलाही नवीन होते तेव्हा. शिरं उकळताना येणारा तो वास का कोण जाणे, शिकेकाई पावडरची आठवण करून द्यायचा. आमच्या एक आत्याबाई तर आंब्याचा बाठा भुजण्यात बुडवून खायच्या!! आता या स्वयंपाकाची सवय झाली आणि आवडही! सौमित्र, लेख आवडला. कळावे.

-डॉ. सुरेखा धुरंधर

(पान ३ कॉलम ४ वरून)

विद्यार्थ्यांसाठी तसेच शिक्षकांसाठी सातत्याने नाविन्यपूर्ण काम करू शकेन.

आजही मात्र खरे समाधान कधी मिळते तर, रस्त्यात कोणीतरी थांबवून, टीचर मी... अशी ओळख पटवून एखादा विद्यार्थी पाया पडतो किंवा एखादी विद्यार्थिनी जिच्या हातात लहान मूल असते आणि ती सांगते, "या माझ्या गणिताच्या बाई बरं!" हीच खरी आमच्या परिश्रमाची पावती असते व मला मिळालेला 'आदर्श शिक्षिके'चा पुरस्कारही हाच असतो.

तेव्हाच याचीही जाणीव होते व खंतही वाटते की, मुख्याध्यापकाच्या प्रशासकीय कामामुळे माझा शिकवण्याचा वेळ कमी झाला. पण आजही 'शिकवणे' हाच माझा खरा कम्फर्ट झोन आहे.

*

Statement about ownership and other particulars about news paper

PRABHU TARUN

Form IV (See Rule 8)

To be published in the first issue after the last day of February

1) Place of Publication	: B3 Parijat, Patel Estate, Jogeshwari, Mumbai-400 102.
2) Periodicity of Publication	: Monthly
3) Printers Name	: Smt. Suhasini kirtikar
4) Address	: Same as above
Editors Name	: Smt. Suhasini kirtikar
Nationality	: Indian
5) Address	: Same as above
6) Name & Address of Individuals who own the News Paper and Partners of Sharehold holding more than one Percent of Capital.	: Board of Trustees Prabhu Tarun

I Smt. Suhasini Kirtikar hereby declare that particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

16-03-2021
Mumbai

Suhasini Kirtikar
Signature of Publisher

हे मासिक मुद्रक, प्रकाशक श्रीमती सुहासिनी कीर्तिकर यांनी मालक बोर्ड ऑफ कंट्रोल प्रभुतरुण करिता मे. स्नेहेश प्रिंटर्स, ३२०-अ, शाह अँड नाहर इंडस्ट्रीयल इस्टेट, अ-१, धनराज मिल कंपाऊंड, सीताराम जाधव मार्ग, लोअर परेल, मुंबई-४०००१३ येथे छापून पारिजात बी-३, युनियन बँक एम्प्लॉईज को-ऑप. हौ. सोसायटी, पटेल इस्टेट, जोगेश्वरी (प.), मुंबई-४००१०२ येथे प्रकाशित केले.

संपादक: श्रीमती सुहासिनी कीर्तिकर

RNI NO. 14613/67